

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО ПРАВА

Матеріали X міжнародної
науково-практичної конференції

(25 квітня 2025 р.)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
Кафедра кримінального процесу

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Кафедра юстиції

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
Кафедра організації судових, правоохоронних органів та адвокатури
НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ЮРИСТІВ
ГО «СТАЛЕ ПРАВОСУДДЯ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО ПРАВА

Матеріали X міжнародної науково-практичної конференції

(25 квітня 2025 р.)

Харків
«Право»
2025

Відповідальна редакторка *Л. М. Москвич*

Актуальні проблеми судового права : матеріали X міжнар.
А43 наук.-практ. конф. (25 квіт. 2025 р.) / [відп. ред. Л. М. Москвич] ;
Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. кримін. процесу ;
Навч.-наук. ін-т права Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка, Каф. юстиції ;
Нац. ун-т «Одеська юрид. акад.», Каф. орг. суд., правоохорон.
органів та адвокатури ; Нім.-Укр. об-ня юристів ; ГО «Стале правосуддя». –
Харків : Право, 2025. – 376 с.

ISBN 978-617-8612-04-7

Збірник містить матеріали Десятої міжнародної науково-практичної конференції з актуальних проблем судового права, у якій взяли участь відомі вітчизняні та зарубіжні науковці та практики. Організаторами заходу виступили кафедра кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кафедра юстиції ННІ права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кафедра організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», Німецько-Українське об'єднання юристів і ГО «Стале правосуддя». В основу видання покладено доповіді, виголошені учасниками конференції, які торкаються різноманітних аспектів судового права.

УДК 349.42

Матеріали викладено в авторській редакції.
Відповідальність за їхню якість, достовірність,
відсутність текстових запозичень несуть автори.

Відеозапис конференції за посиланням:

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2025

ISBN 978-617-8612-04-7

© ТОВ «Видавничий дім «Право», 2025

Список використаних джерел:

1. Bangalore Principles of Judicial Conduct (2002). United Nations Office on Drugs and Crime. URL: https://www.unodc.org/pdf/crime/corruption/judicial_group/Bangalore_principles.pdf (дата звернення: 10.04.2025)
2. Conseil supérieur de la magistrature (France). URL: <https://www.conseil-superieur-magistrature.fr> (дата звернення: 10.04.2025)
3. European Network of Councils for the Judiciary (ENCJ). Report on Independence and Accountability of the Judiciary (2020). URL: <https://www.encj.eu> (дата звернення: 10.04.2025)
4. Code of Judicial Ethics of the Republic of Lithuania. Approved by the Judicial Council, 2015. URL: <https://www.teismai.lt> (дата звернення: 9.04.2025)
5. Transparency International Ukraine. Judicial Reform in Ukraine: Monitoring Report 2023. URL: <https://ti-ukraine.org> (9.04.2025)

Говоруха В. І.

ORCID 0000-0002-8088-0276

начальник центру

*Український науково-дослідний
інститут спеціальної техніки та судових
експертиз Служби безпеки України*

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРФЕЙСУ ЗАПИТІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЩОДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ

З розвитком комунікаційних технологій виробники автотранспорту масово впроваджують в автомобілі електронні засоби зв'язку, які дозволяють забезпечити ряд сервісних та технологічних функцій (відстеження автомобіля, технічний стан, ідентифікація водія, графік поїздок та інше). Перевагою таких технологій є використання електронних комунікаційних мереж рухомого зв'язку і можливість отримання інформації про транспортний засіб дистанційно та в реальному часі.

Витребування та отримання даних про транспортний засіб є важливим інструментом для збору доказів у кримінальному провадженні.

До таких доказів належать відомості щодо ідентифікації та переміщення транспортних засобів, які отримані за запитом правоохоронних органів від суб'єктів що мають в своєму розпорядженні таку інформацію.

Усвідомлюючи, що законний доступ до таких даних є життєво важливим для розкриття серйозних злочинів та переслідування злочинців, технічний комітет стандартизації «Законне перехоплення» Європейського інституту телекомунікаційних стандартів (TC LI ETSI) розробив низку нормативних документів, які направлені на узгодження інтерфейсів обміну інформацією між правоохоронними органами та організаціями, які мають дані транспортного засобу.

Загальні питання щодо необхідності впровадження та переваг стандартизації інтерфейсу для запиту і доставки інформації між правоохоронними органами та організаціями, які мають дані транспортного засобу наведено в технічному звіті ETSI TR 103 767 Lawful Interception (LI); Considerations about interfacing with providers of vehicle information («Законне перехоплення; міркування щодо взаємодії з постачальниками інформації про транспортні засоби»). [1].

Як зазначено в [1], наявність опублікованого стандарту дає можливість кожному учаснику обміну інформацією бачити формати запитів і доставки даних, що можна або не можна надсилати через інтерфейс, що кожен запит має унікальний номер. Будь-які важливі відмінності (різні типи запитів, наприклад, ті, що потребують різних рівнів авторизації) можуть бути вбудовані в стандарт, щоб можна було перевірити, чи була видана правильна кількість ордерів/повноважень. Крім цього, в процес обміну інформацією можуть бути включені посилання, щоб можна було відстежити авторизацію, якщо це можливо з дотриманням конфіденційності розслідування. Це полегшує формальні процеси аудиту, які є життєво важливими для підтримки довіри громадськості до цих систем.

В розвиток зазначеної тематики, TC LI ETSI розробив та в лютому 2024 року оприлюднив технічну специфікацію ETSI TS 103 976 V1.1.1 (2024-02) LEA support services; Interface for Lawful Disclosure of vehicle-related data («Служби підтримки правоохоронних органів (LEA); Інтерфейс для законного розкриття даних, пов'язаних з транспортними засобами») [2], в якій формалізовані протоколи запиту і відповіді, формат даних, вимоги щодо безпеки.

Положення стандарту ETSI TS 103 976 в основному розкривають та уточнюють вимоги щодо безпеки в електронних комунікаціях, які

наведені в ETSI TS 103 120 – Telecommunications and Internet converged Services and Protocols for Advanced Networking (TISPAN); Security; Security capabilities for inter-domain exchange of information and signalling (Телекомунікаційні та інтернет-сервіси, об'єднані протоколи для розширених мереж (TISPAN); Безпека; Засоби забезпечення безпеки для міждоменного обміну інформацією та сигналізацією»). [3]

Водночас, новим є те, що в ETSI TS 103 976 наведена еталонна модель обміну інформацією та визначені можливі типи запитів від правоохоронних органів, пов'язаних із транспортними засобами.

Рисунок 1. Еталонна модель обміну інформацією.

Стандарт визначає наступні інформаційні дані транспортного засобу:

- ідентифікаційний номер транспортного засобу – VIN (Vehicle Identification Number);
- комунікаційні ідентифікатори – CommsID (наприклад ідентифікатори телекомунікаційного обладнання встановленого в транспортному засобі, IMEI, IMSI, ICCID);
- місцезнаходження – Location;
- облікові записи – Account.

З урахуванням визначених даних транспортного засобу встановлені наступні типи запитів:

- VIN to CommsIDs: отримання комунікаційних ідентифікаторів за VIN;
- CommsID to VIN: отримання VIN за комунікаційним ідентифікатором;
- VIN to Location: отримання місцезнаходження транспортного засобу за VIN;
- VIN to Account: отримання облікового запису, пов'язаного з VIN.

Таким чином, на нормативному рівні створено підґрунтя для використання єдиного інтерфейсу при взаємодії правоохоронних органів

та організацій, які мають дані транспортного засобу для формування запитів та отримання інформації про транспортний засіб.

Разом з цим, правоохоронні органи та власники інформації при впровадженні даного стандарту можуть зіткнутися з рядом проблем юридичного та організаційного характеру. Так правоохоронним органам може бути складно інтегрувати нові системи з існуючою інфраструктурою. У різних країнах можуть діяти різні закони щодо доступу до даних, що ускладнює глобальне використання стандарту. Недосконалі механізми контролю можуть призвести до несанкціонованого доступу або зловживання даними. Якщо виробники транспортних засобів або оператори послуг не впровадять стандарт, правоохоронні органи можуть стикнутися з обмеженим доступом до даних. Водночас, користувачі транспортних засобів можуть втратити довіру до виробників або операторів, якщо їхні дані будуть передаватися без їхньої згоди. Окремі вимоги щодо захисту і цілісності інформації можуть висуватись операторам зв'язку, які виконують роль посередників між власниками інформації та правоохоронними органами, забезпечуючи передачу даних через свої мережі.

Запити правоохоронних органів в рамках слідчих (розшукових) дій або оперативно-розшукової діяльності повинні забезпечити отримання інформації щодо транспортних засобів, яка може бути використана як доказова база при розкритті або попередженні злочину. Питання, які ставляться в запиті та отримана інформація мають узгоджуватися щодо точності, цілісності, своєчасності та конфіденційності. Саме для вирішення цих питань впроваджуються стандарти, розроблені Європейським інститутом телекомунікаційних стандартів. Разом з цим, питання впровадження таких стандартів і застосування систем обміну інформацією потребує додаткового дослідження.

Список використаних джерел:

1. ETSI TR 103 767 Lawful Interception (LI); Considerations about interfacing with providers of vehicle information URL: https://www.etsi.org/deliver/etsi_tr/103700_103799/103767/01.01.01_60/tr_103767v010101p.pdf (дата звернення: 19.03.2025).
2. ETSI TS 103 976 V1.1.1 (2024-02) LEA support services; Interface for Lawful Disclosure of vehicle-related data URL: https://www.etsi.org/deliver/etsi_ts/103900_103999/103976/01.01.01_60/ts_103976v010101p.pdf (дата звернення: 19.03.2025).

3. ETSI TS 103 120 – Telecommunications and Internet converged Services and Protocols for Advanced Networking (TISPAN); Security; Security capabilities for inter-domain exchange of information and signalling URL: www.etsi.org/deliver/etsi_ts/103100_103199/103120/01.18.01_60/ts_103120v011801p.pdf (дата звернення: 19.03.2025).

Долинська Т. С.
*викладачка кафедри
методологій крос-культурних практик
Харківської державної академії дизайну і мистецтв*

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ

З моменту прийняття Україною Конституції 28 червня 1996 року в цьому основоположному документі в статті 124 закріплено, що народ може брати участь у здійсненні правосуддя через присяжних. Завданням інституту присяжних є забезпечення справедливості при розгляді справ та надання незалежної думки стосовно холодних фактів, а не правових аспектів.

В Законі України «Про судоустрій та статус суддів» інституту присяжних присвячений розділ 3, в якому окреслені питання статусу присяжного, вимоги та гарантії діяльності.

Також в згаданому Законі надано визначення поняттю «присяжний»: «присяжним є особа, яка у випадках, визначених процесуальним законом, та за її згодою вирішує справи у складі суду разом із суддею або залучається до здійснення правосуддя». Що важливо, задля запобіганню здійснення тиску з боку учасників судового процесу на присяжних поширюються гарантії незалежності і недоторканності суддів, встановлені законом, на час виконання ними обов'язків.

Попри закріплення деяких положень в Законі України «Про судоустрій та статус суддів» інститут присяжних має деякі проблеми в своєму правовому регулюванні. Відповідно до статті 31 КПК України, за участю присяжних можуть розглядатись кримінальні провадження, в яких особу обвинувачують у вчиненні злочину, за яке передбачене покарання у вигляді довічного позбавлення волі, якщо така особа подала відповідне

Зміст

НАУКОВІ ТА ПРАКТИКИ

Бакаянова Н. М.	
ЗАХИСТ ПРОФЕСІЇ АДВОКАТА: СУЧАСНИЙ ВИМІР	3
Беспалько І. Л.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ УЧАСТІ СЛІДЧОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ДОКАЗУВАННІ	9
Бондар І. В., Малярчук Л. С.	
ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	14
Бондарєва М. В., Рабовська С. Я.	
ВИЗНАННЯ ПРАВ ЗАБУДОВНИКА В ПОРЯДКУ СПАДКУВАННЯ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ	18
Гансецька В. В.	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУДДІВ: МОЖЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	22
Говоруха В. І.	
ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРФЕЙСУ ЗАПИТІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЩОДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ	25
Долинська Т. С.	
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ	29
Дудченко О. Ю.	
РОЛЬ І ПОТЕНЦІАЛ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ПЕРЕХІДНОГО ПРАВОСУДДЯ: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ	32
Зетко Б. І.	
СПРАВЕДЛИВІСТЬ СУДОВОГО РІШЕННЯ ЯК ОДИН ІЗ ПРИНЦИПІВ ПРАВОСУДДЯ.....	34
Кіслицина І. О.	
ДОБРОЧЕСНІСТЬ СУДДІВ ЯК ГАРАНТІЯ ДОВІРИ ДО ПРАВОСУДДЯ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ	38
Ковальчук І. С.	
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ ОБОРОНИ	43